

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Rok II.

Redakcja i Administracja: Rynek Kościuszki Nr 9, telefon 10-06.

Nr 161. (232)

Bezkrwawa walka o wpływy

Kwestjonariusz w sprawie Pan-europę, rozesłany przez Brianda do rządów europejskich, nie znalazł nigdzie prawie życzliwego przyjęcia. Włochy odpowiedziały florencką i medjołańską mową Mussoliniego, Berlin wizytą floty wojennej na wodach śródziemnomorskich, a Anglia wogóle nie odpowiedziała. Po rozbięciu konferencji londyńskiej, po nieudanych próbach zawarcia w Genewie pokoju celnego i europejskiego paktu węglowego, po tem, gdy polsko-niemieckie rokowania handlowe stanęły na martwym punkcie, nie można się było spodziewać innego rezultatu.

Rządy europejskie oceniły poniesienie Brianda jako krok, zmierzający do utrwalenia na kontynencie europejskim przewagi Państwa. Przewaga ta, zapoczątkowana w r. 1919 traktatem wersalskim, umocniona w ciągu następnych dziesięciu lat odpowiedzialną akcją polityczną, gospodarczą, a przede wszystkim finansową, miałyby znaleźć obecnie swoją trwałą postać w systemie „Pancropy”. Stowem, obok unji państw brytyjskich i centrum w Londynie, obok stanów amerykańskich z centrum w Nowym Yorku, obok wreszcie unji sowieckiej z centrum w Moskwie, miałyby powstać unia europejska z centrum w Paryżu.

Jednakowoż w ciągu tych 10 lat Niemcy wrócić prawie do dawnego przedwojennego znaczenia, a Rzym faszyzowski marzy o odzyskaniu roli, jaką ongiś odgrywało cesarstwo rzymskie. Dzięki temu Francja znalazła się w roku 1930 w obliczu zgola odmiennej sytuacji, aniżeli to miało miejsce w r. 1919.

Ważnym instrumentem polityki francuskiej były zawsze banki. Finansiści torowali drogę wpływom francuskim, podobnie jak kupcy wpływom angielskim, a inżynierowie wpływom niemieckim. W roku 1913 wyniosły pożyczki, udzielone przez Francję zagranicy, sume 42,5 miliardów franków w złocie, z tego przypadło na Rosję 13 miliardów (Niemcy 1 miliard, na Anglię i Amerykę 5 miliardów, na Austrię 2,5 miljarda i t.d.). W r. 1927 wyniósł stan pożyczek w miliardach franków: Jugosławia — 1,946, Rumunia — 1,050, Polska — 1,047, Czechosławia — 474, Grecja 812,5. Są to sumy naogół nieduże, co da się wytłumaczyć ogólnie — europejską inflacją pieniądza oraz tem, iż po wojnie kapitał płynnie raczej bezpośrednio do przedsiębiorstw, a nie drogą pożyczek bankowych. Jednak kierunek ruchu kapitałów jest widoczny, jest on zgodny z kierunkiem polityki zagranicznej. W Jugosławii wiele banków operuje kapitałem francuskim; po traktacie handlowym, zawartym w styczniu 1929 roku, przeszły w ręce francuskie dawniej do kapitału włoskiego należące zakłady wodno-elektryczne w Dalmacji.

W Rumunii reprezentantem wpływów francuskich był doradca finansowy, Rist, wicegubernator Banku Francuskiego, oraz Leverre, doradca w sprawach kolejowych, oni to utrudnili dojście do skutku pożyczki towarowej niemieckiej dla Rumunii na sumę 125 milionów marek i odgrywają rolę banalców w obecnych rokowańach handlowych niemiecko-rumunjskich. Również w Czechosławii są wpływy francuskie znaczne; tam leżą zakłady wojenne Skody, zaopatrujące przy pomocy

Senat zwołany na 18 czerwca

Prezydent Rzeczypospolitej podpisał następujący dekret:

Na podstawie art. 37 Konstytucji zwołuję Senat do m. st. Warszawy na sesję nadzwyczajną od dn. 18 czerwca 1930 r.

Warszawa, dn. 12 czerwca 1930 r.

Prezydent Rzeczypospolitej
(-) I. MOŚCICKI

Prezes Rady Ministrów
(-) W. SŁAWEK

Pismo Premiera Sławka

W sprawie interpretacji przepisów Konstytucji Prezes Rady Ministrów Walery Sławek przesłał wczoraj na ręce p. marszałka Senatu prof. dr. Szymańskiego następujące pismo:

Warszawa, dnia 13 czerwca 1930 r.

Do Pana Marszałka Senatu Rzeczypospolitej w Warszawie.
Mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi zarządzenie Pana Prezydenta z dnia 12 czerwca 1930 r. w sprawie zwołania sesji nadzwyczajnej Senatu.

Jednocześnie nie mogę się powstrzymać od uczynienia uwagi, że motywy, zawarte w piśmie z dnia 4 czerwca r. b., podpisanem przez 38 senatorów, zawierają niedopuszczalną i niewłaściwą krytykę aktu Pana Prezydenta z dnia 20 maja r. b., dotyczącego wyłączenia Sejmu. Motywy te są tembardziej niewłaściwe, że pozostają w sprzeczności z literą i duchem Konstytucji i zawierają niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy powołanie się na dotychczasową praktykę prawno-konstytucyjną.

Zgodnie bowiem z Konstytucją z d. 17 marca 1921 r. w brzmieniu noweli z d. 2 sierpnia 1926 r., a mianowicie w myśl art. 25 ust. 3, zwołanie Sejmu na sesję nadzwyczajną może nastąpić według własnego uznania Prezydenta Rzeczypospolitej, a winno nastąpić na żądanie części ogółu posłów.

Przepis ten, na mocy art. 37 Konstytucji, stosuje się odpowiednio także do Senatu, względnie jego członków.

Z wyraźnego przeto brzmienia obu, tych artykułów wynika, że jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej nie zamierza skorzystać z przysługującego mu prawa inicjatywy, to do zwołania Senatu na sesję nadzwyczajną niezbędne jest zgłoszenie żądania, podpisanego przez odpowiednią liczbę senatorów, a nie posłów.

Zawarte przeto w piśmie posłów sejmowych z dnia 9 maja r. b. żądanie zwołania na sesję nadzwyczajną nie tylko Sejmu, lecz i Senatu było przekroczeniem uprawnień służących Sejmowi, sprzeczmem z zasadami Konstytucji.

Błędem jest też mniemanie, że z ducha Konstytucji wypływa konieczność równoczesnego odbywania „sesji” Sejmu i Senatu, bowiem Konstytucja zastrzega taką równoczesność w art. 36 ust. 2 tylko w stosunku do trwania „kadencji”, jako całkowitego okresu legislacyjnego obu izb. Również tok prac ustawodawczych, konstytucyjnie i regulaminowo ustalony, nie czyni koniecznym równoczesnego rozprawy obrad obu izb, gdyż z natury rzeczy prace Senatu muszą być poprzedzone pracami Sejmu.

Wreszcie powołanie się na dotychczasową praktykę prawno-konstytucyjną nie odpowiada rzeczywistości, gdyż jak dotąd zwoływanie sesji nadzwyczajnych Sejmu i Senatu było dokonywane zawsze oddzielnymi zarządzeniami Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz właśnie na podstawie „oddzielnych” pism Sejmu i Senatu; w szczególności zaś w roku 1927, a mianowicie dnia 27 sierpnia, ówczesni Marszałkowie Sejmu i Senatu złożyli Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej pisma, zaopatrzone wymaganą liczbą podpisów posłów i senatorów, domagające się zwołania Sejmu i Senatu.

Pan Prezydent zwołał sesję nadzwyczajną Sejmu, zarządzeniem z dnia 6 września 1927 r., Senatu zaś — zarządzeniem z dnia 9 września 1927 r., przyczem termin zwołania Sejmu był oznaczony od dnia 13-go września 1927 r., Senatu zaś — od dnia 22 września 1927 r. Ta dotychczasowa praktyka zgłaszania żądań oddzielnie przez posłów i oddzielnie przez senatorów ustalona zresztą — jak z powyższego wynika — przez sm Sejm i Senat, nie może być obecnie zmieniona na podstawie jednostronnego wytworzenia precedensu przez Sejm, z uszczerbkiem konstytucyjnie zastrzeżonych praw Senatu.

Prezes Rady Ministrów:

(-) W. Sławek.

kapitału francuskiego armie Małej Ententy. Chociaż w Bułgarii komisarzem Ligi Narodów jest Szwajcar, gdy jednak na porządku dziennym stanęła sprawa wielkich dostaw kolejowych i z przetargu wyszły zwycięsko firmy wielkie

czeskie, komisarz Charon unieważnił je na korzyść firm francuskich.

Temu blokowi wpływów francuskich zaczyna się przeciwstawiać formujący się zwolna front antywersalski. Wizyta Schebera, austrackiego kanclerza w Rzymie i Berlinie, wskazuje na możliwość odnowienia dawnego trójprzymierza (Włochy, Austria i Niemcy). Dobrze poinformowane czasopismo „Geopolitik” przyniosło o majowym numerze wiadomość o poufnych pertraktacjach w sprawie zgody Włoch na przyłączenie Austrii do Niemiec, a nawet zwrotu niemiec-

kiej części południowego Tyrolu. Są to narazie tylko projekty, jednak w takiej atmosferze projekt Brianda natrafi na duże trudności. Najbliższe lata wypełnione będą może nie tyle organizacją „Pancropy”, ile walką o przewagę wpływów nad kontynentem europejskim pomiędzy Paryżem, Berlinem i Rzymem.

Min. Grandi opuścił Polskę

Depesza do Marsz. Piłsudskiego

Warszawa, 14 VI (Tel. wł.). Opuszczając Polskę, minister spraw zagranicznych Italji, Dino Grandi, przesłał na ręce Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego następującą depeszę:

„Jego Excelencja Marszałek Józef Piłsudski. Opuszczając waszą szlachetną i wielką Ojczyznę, uświęconą w swej jedności i odrodzoną do swej dawnej świetności i historii przez siłę i przez zasługi Waszej Excelencji, pragnę przesłać Waszej Excelencji wyraz mego szczerzego podziwu i prawdziwej wdzięczności za przyjęcie, zgotowane przedstawicielowi Italji przez naród polski.

Proszę również Waszą Excelencję o przyjęcie niemiernie gorętszych życzeń, które się za pomyślność i szczęście waszego bohaterkiego kraju, pewny, że Polska i Italja będą złączone już w przyszłości, tak, jak i były w przeszłości, braterskimi węzłami i wyrazem wdzięczności i poważania.

(-) Dino Grandi,

Minister spraw zagranicznych Italji*.

Katowice, 13 czerwca 1930 r.

Nowy rząd w Rumunii Maniu premierem

Bukareszt 14.6 (PAT). Utworzony został nowy gabinet w składzie następującym, Prezydium Rady ministrów — Maniu, sprawy zagraniczne — Mironescu, sprawy wewnętrzne — Vaive Vacvov, rolnictwo — Mihailek, roboty publiczne i komunikacja — Manoliescu, finanse — Popowici, oświata i wyznania religijne — Costacescu, sprawy wojskowe — Condescu, handel i przemysł — Madgearu, sprawiedliwość — Juniu i praca — Halippe.

Zaprzysiężenie gabinetu

Wczoraj o godzinie 23 członkowie nowego gabinetu złożyli przysięgę. Podsekretarze stanu mianowani będą później. Dziś rano odbędzie się pierwsze posiedzenie Rady Ministrów, po południu zaś gabinet przedstawi się parlamentowi.

Oficjalne spotkanie pary królewskiej

Wiedeń 14.6 (PAT). Dzienniki wiedeńskie donoszą z Bukaresztu: dziś ma się odbyć zebranie familijne na Zamku królewskim, na którym ma nastąpić pojednanie się królowej Heleny z królem. Królowa Helena zaniechała swego dotychczasowego odmownego stanowiska pod wpływem, siostry byłej królowej greckiej Elżbiety. Ponadto najwyższy duchowny kościoła prawosławnego oświadczył, że kościół nie uznaje rozvodu pary królewskiej.

APOLLO o godz. 6²⁰, 8²⁰, 10²⁰
CENY OD 1,25

DZIŚ PO RAZ OSTATNI
Dla dzieci i młodzieży szkolnej do lat 17 ceny od 75 gr.
Rewelacyjny film polski

z ilustracją śpiewno-muzyczną

HALKA

Pożegna pieśń, miłość i poświęcenia na tle popularnej opery ST. MONIUSZKI

W roli tytułowej Zoryka Szymańska
Cudowne arje solowe i chóry

„Gdybym rannym słonkiem”

„Szumią jodły”

„I ty mu wierzysz”

„Po niesporach przy niedzieli”

„Modlitwa w kościełku”

odśpiewują specjalnie zaangażowani

Felicja Walicka, Rudolf Czerny i chór

POWADTO **BRONISŁAW BRONOWSKI**

w pewnym repertuarze

Dzisiejszy zjazd lekarzy

W dniu dzisiejszym odbędzie się zjazd lekarzy województwa białostockiego...

Na zjazd mają przybyć lekarze z obwodów: grodzieńskiego, wolkowskiego, ostrowsko-ostrolekiego...

1) stan dotychczasowy organizacji Związku na terenie województwa białostockiego...

Ważne dla azylantów I ICH RODZIN, pragnących wyjechać zagranicę

Urząd Emigracyjny, w związku z licznymi zapytaniami go przez zainteresowane urzędy państwowe...

Azylanci, byli obywatele imperium rosyjskiego, nie mają obowiązku uprzedniego uzyskania zaświadczeń organów Urzędu Emigracyjnego...

Zony azylantów posiadające obywatelstwo polskie i wyjeżdżające zagranicę z mężem lub dziećmi...

Zony azylantów posiadające obywatelstwo polskie i wyjeżdżające zagranicę z mężem lub dziećmi...

Niemcy wylamują się z konwencji o czasie pracy w górnictwie

Genewa, 14.VI (PAT.). Wyloniona przez międzynarodową konferencję pracy komisja dla określenia czasu pracy w górnictwie...

Revolucjonści macedońscy na widowni

Cztery maszyny piekielne w jednym dniu Wiedeń, 14.VI — Donoszą z Niszu (Jugosławia): Dzisiaj około godz. 9 wieczorem...

Pożarem odkryto 3-cia maszynę piekielną wagi 1 i pół klg., której wybuch nastąpił podczas zdemontowywania jej.

W Jugosławii przypuszczają, że zamach inspirowała Bułgaria

Wiedeń, 14.VI (PAT.). Donoszą z Sofii: Wiadomości o nowym zamachu na dworcu kolejowym w Niszu...

Bułgarskie kółka polityczne obawiają się, że nastąpi nowy ostrzejszy protest z strony rządu jugosłowiańskiego.

Organizacje b. wojskowych we Francji przystępują do zbiórki na fundusz dyspozycyjny Marsz. Piłsudskiego

Paryż, 14.VI (PAT.). W tych dniach odbyło się w Paryżu zebranie zarządu Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny...

W chwili obecnej w mieście białostockim znajduje się zgromadzenie 1000 żołnierzy.

Represje w Indjach

Bombaj, 14.VI (PAT.). Ogłoszone niedawno zarządzenie, zakazujące ruchu ulicznego...

Dzisiaj rano przybył do miasta batalion pułku Mahartras.

Jeszcze jeden bunt więźniów

Montyfield (Ohio) 14.6 (PAT.). W lutejszym więzieniu karnym wybuchł bunt 1500 więźniów...

WYCHOWANIE DZIECI W ZAKŁADACH OPIEKUŃCZYCH

Zadaniem zakładów wychowawczych jest materialna i moralna opieka nad dziećmi opuszczonymi...

W celu ujednolicenia metod wychowawczych w zakładach zamkniętych, Ministerstwo Pracy wydało drukiem zbiór zasadniczych wskazań wychowawczych...

Wychowując dzieci małe od lat 4-6, zakłady winny nacisk położyć poza odpowiednim odżywianiem i higieną...

Dzieci od lat 4-6 do 7 miu powinny pozostawać pod opieką fachowej ochraniarki...

Dzieci do lat 14-15 wcale nie powinny pobierać nauki w szkole publicznej...

O ile dziecko przekroczyło wiek szkolny, nie ukonczywszy szkoły, zakład obowiązany zająć się jego dalszym kształceniem...

Dzieci niezdolne do nauki powinny mieć dodaną w zakładzie pomoc, aby zdobyły conajmniej naukę...

Dzieci niedorozwinięte, zapóźnione w rozwoju, upośledzone umysłowo i t. p. powinny być skierowane do zakładów specjalnych.

Personel wychowawczy w ciągu trwania nauki szkolnej dziecka powinien przez obserwację, specjalne ankiety...

Po ukończeniu nauki szkolnej dzieci powinny być kierowane do odpowiednich szkół zawodowych...

Dzieci, wychodzące z zakładu, powinny mieć zapewnioną dalszą opiekę, polegającą na możliwości utrzymania bezpośrednich stosunków z zakładem...

Budujmy własną flotę handlową

W rzadkich również tylko wypadkach może znaleźć w komplecie, z powodu niedroga lub niepogody...

Tymczasem wśród nieobecnych może być najwięcej takich dzieci, które najpilniej wymagają opieki lekarskiej.

Nie należy zapominać o tem, że nawet przy najlepszych chęciach nie zawsze można dokonać badań cielesnych z powodu braku w szkole niezbędnych przyrządów...

Rzecz zrozumiała, że brak możliwości dokonania całkowitego przeglądu dzieci nie wyklucza bynajmniej obowiązku obejrzenia przez lekarza...

Nieobcość rodziców i opiekunów podczas badania uniemożliwia też lekarzowi udzielenie niezbędnych rad i wskazań...

Podczas oględzin budynku szkolnego powinien lekarz zwrócić baczną uwagę i na mieszkanie nauczyciela...

Kronika miejska

Prace nad wprowadzeniem w życie preliminarza budżetowego Białegostoku na rok 1930-31

W związku z rozpatrzeniem budżetu miasta Białegostoku na rok 1930-31 przez Wydział Wojewódzki, p. Wojewoda...

W dziale „majątek komunalny” — nadaniem wykazu osób zamieszkujących tak zwany dom dla eksmitowanych...

W sprawie szkolnictwa powszechnego — przedstawienia szczegółowego planu rozbudowy szkolnictwa i regulaminu przedszkoli...

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Białymstoku podaje do wiadomości bezrobotnych...

W tygodniu od 23 czerwca do 28 czerwca 1930 r. w środę 25 czerwca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W czwartek 26 czerwca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W piątek 27 czerwca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W tygodniu od 30 czerwca do 5 lipca 1930 r. w środę 2 lipca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W czwartek 3 lipca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W piątek 4 lipca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W tygodniu od 14 lipca do 19 lipca 1930 r. w środę 16 lipca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

W czwartek 17 lipca 1930 r. o godz. 14 zgłaszają się do kontroli bezrobotni nieposiadający zaświadczeń...

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Białymstoku nadmieniam, że niezgłoszenie się bezrobotnego do kontroli w dni oznaczone spowoduje pominięcie go w kolejce przy wyznaczaniu na roboty miejskie.

nie, zachęcając jednocześnie do naśladowania. Gdzie są wzorowo urządzone szkoły...

W dużej mierze również, zadziwiający swym osobistym wpływem może być przyczyną lekarz powiatowy...

Przez umiejętne oddziaływanie na tę drogę można zrobić b. dużo, mając na względzie ten wielki wpływ...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole, potrzeba aby on sam posiadał należyte przygotowanie do spełnienia...

Kronika Wojewódzka

Kurs dla wychowawców na kolonjach dla dzieci z Niemiec

Na wspólnym zebraniu przedstawicieli Wojew. T-wa Opieki Społ. „Przystań” i Obwodu Póln. Związku Obrony Kresów Zachodn....

Te oddziały T-wa Przystań i Związku Obrony Kresów Zachodn. które organizują wspólnie kolonie...

Kurs rozpocznie się dnia 25 czerwca 1930 roku punktualnie o godzinie 9 rano...

ZEBRANIE ZWIĄZKU POLSKIEGO NAUCZYCIELSTWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH. W dniu dzisiejszym o godzinie 11 rano...

W celu omówienia spraw dotyczących obowiązków i praw terminatorów, uczniów przemysłowych i pomocników przemysłowych...

ZEBRANIE MŁODZIEŻY RZEMIEŚLNICZEJ. W celu omówienia spraw dotyczących obowiązków i praw terminatorów...

W dniu dzisiejszym upływa termin płatności II-giej raty podatku przemysłowego od obrotu...

NOWY ZARZĄD ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY. Na walnym zebraniu Związku Oficerów Rezerwy został wybrany nowy Zarząd...

Z KASY CHORYCH. Wczoraj w lokalu Zarządu Kasy Chorych, przy ul. Warszawskiej Nr. 3...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

RYSKI TEATR ROSYJSKI w Białymstoku. W dniu dzisiejszym w sali „Pałac” rozpoczął cykl przedstawień Teatr Rosyjski z Rygi...

DR BOGUMIŁ KRIPPENDORF

Współpraca lekarza powiatowego z nauczycielem szkoły powszechnej

(Z okazji zjazdu nauczycielskiego szkół powszechnych w Białymstoku)

Przeglądając karty historii higieny szkolnej w Polsce, z dumą możemy podkreślić, że najważniejsze postulaty higieniczno-szkolne...

Najczęściej Sejmiki powiatowe, nakładając na lekarzy rejonowych obowiązki lekarza szkolnego...

Takiego punktu widzenia nie może jednak podzielić żaden lekarz powiatowy...

Przedewszystkiem, w większości wypadków obowiązki lekarza szkolnego na wsi pełni lekarz powiatowy...

W równej mierze niedużo może wpłynąć lekarz podczas swego krótkiego pobytu w szkole...

Daleko już więcej praktycznego znaczenia mają oględziny budynku szkolnego i urządzeń szkolnych...

W dużej mierze również, zadziwiający swym osobistym wpływem może być przyczyną lekarz powiatowy...

Przez umiejętne oddziaływanie na tę drogę można zrobić b. dużo, mając na względzie ten wielki wpływ...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole, potrzeba aby on sam posiadał należyte przygotowanie do spełnienia...

W równej mierze niedużo może wpłynąć lekarz podczas swego krótkiego pobytu w szkole...

Daleko już więcej praktycznego znaczenia mają oględziny budynku szkolnego i urządzeń szkolnych...

W dużej mierze również, zadziwiający swym osobistym wpływem może być przyczyną lekarz powiatowy...

Przez umiejętne oddziaływanie na tę drogę można zrobić b. dużo, mając na względzie ten wielki wpływ...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole, potrzeba aby on sam posiadał należyte przygotowanie do spełnienia...

W równej mierze niedużo może wpłynąć lekarz podczas swego krótkiego pobytu w szkole...

Daleko już więcej praktycznego znaczenia mają oględziny budynku szkolnego i urządzeń szkolnych...

W dużej mierze również, zadziwiający swym osobistym wpływem może być przyczyną lekarz powiatowy...

Przez umiejętne oddziaływanie na tę drogę można zrobić b. dużo, mając na względzie ten wielki wpływ...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole...

Do tego jednak, aby nauczyciel był prawdziwym propagatorem higieny w szkole, potrzeba aby on sam posiadał należyte przygotowanie do spełnienia...

Najcudowniejszy leśny zakątek Polski

Puszcza Białowieska i Białowieża

Położenie i obszar

Na terenie województwa białostockiego (pow. wołkowyski i bielski) oraz częściowo woj. poleskiego (pow. przasniski) znajduje się najcenniejszy obiekt leśny nie tylko w Polsce, lecz i na całym niżu Europy Środkowej. — słynna Puszcza Białowieska.

Zajmuje ona, łącznie z Puszcza Świsłocką oraz sąsiadującą Ładzką i Szereszowską, ogromny obszar 142.926 ha.

Pochód wojny światowej

Wielka wojna światowa zadła macierzy leśnej naszej Ojczyźnie krocie dotkliwych ran w postaci wyrębów niemieckich, rozszarpanych po całym jej obszarze pożarów, a także kłeski kornika, który zdiesiątkował drzewostany świerkowe, zgładzeniu z jej oblicza króla Puszczy — żubra, i szereg innych.

Blizny po zadeniach ranach pozostały, i przedzie jeszcze długi okres czasu, póki ślad po nich zatrze się. Przypnie jednak należy, że w tak krótkim, jak dotąd, czasie, Ministerstwo Rolnictwa (administracja lasów państwowych) — dzieliło nad podziw dużo, wysiłki uwiecznione zostały faktem stabilizacji stosunków w Puszczy i wydatnego polepszenia jej stanu gospodarczego.

Na terenie Puszczy zaprowadzone zostały racjonalna gospodarka leśna, która z jednej strony zapewni Państwu osiągnięcie należytych korzyści materialnych, a z drugiej, — umożliwi chlubny dalszy byt samej Puszczy.

Park narodowy

Mając na widoku zachowanie dla celów rodzimej i europejskiej nauki leśnej i doświadczalniczą część Puszczy w stanie nienaruszonym przez gospodarczą interwencję człowieka, Ministerstwo Rolnictwa stworzyło w jej środku piękny Park Narodowy, w postaci osobnej jednostki administracyjnej, Nadleśnictwa Rezerwat, o powierzchni 4.640 ha.

Żubry

W ostatnich czasach, staraniem tegoż Ministerstwa, sprowadzono do Puszczy pod jesień b. r. i osadzono w specjalnym ogrodzonym 50 morgowym zwierzyńcu (Nadleśnictwo Zwierzynieckie, osada Zwierzyniec) 2 pary żubrów z szcziółką sztuk, zakupionych u Hagenbecka w Berlinie. Z czasem ilość ich będzie powiększona, a to w miarę zakupu dalszych sztuk.

Zwierzozstan

Tutaj należy zaznaczyć, że zwierzozstan Puszczy, wyniszczony do czasu objęcia jej w posiadanie przez Rząd Polski, dzięki wyteżonej pracy i zabiegom miejscowej administracji podniósł się bardzo wydatnie. W związku z mającym obecnie miejsce uznaniem Puszczy za teren polowań reprezentacyjnych Głowy Państwa, zwierzozstanowi można wróżyć dalszy, jeszcze bardziej pomyślny rozwój.

Kadry przyszłych gospodarzy lasów

Ponieważ racjonalne zagospodarowanie Puszczy pociągnęło w konsekwencji usprawnienie administracji, a, co z tem stoi w związku, zwiększenie liczby personelu w pierwszym rzędzie pamocniczego i ochronnego, w postaci leśniczych, więc stało się rzeczą konieczną powołanie do życia na jej terenie Państwowej Szkoły dla Leśniczych, która kształciła kadry przyszłych tego rodzaju pracowników w swym własnym łonie, w warunkach jej swolnych i właścicielskich. W r. 1929 omawiana szkoła niższa zawodowa zaistniała przy Nadleśnictwie Rezerwat.

Szkoła zawodowa leśna

Do Szkoły przyjmowani są kandydaci, mający wykształcenie 4 kl. gimnazjum, względnie 7 oddziałów Szkoły powszechnej, normalnie w wieku 17—20 lat, i posiadający przedwstępną zawodową praktykę leśną, conajmniej jednoroczną. Kurs w szkole trwa 11 miesięcy, poczem kandydat odbywa roczną praktykę ostateczną w lasach państwowych. Posiadający 2-letnią i więcej praktykę wstępną, z czego conajmniej rok w lasach państwowych, od praktyki poszkolnej są zwolnieni. Nauka teoretyczna z praktycznymi ćwiczeniami jest bezpłatna, jednakowoż koszt utrzymania w internacie, które wynoszą od osoby obecnie 75 zł. miesięcznie, opłacają sami uczniowie.

Prawie pół miliona hektarów lasu

Puszcza stanowi składową część terenów leśnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży, obejmująca 473.244 ha powierzchni. Na czele Dyrekcji stoi Dyrektor Lasów Państwowych. Siedziba jej mieści się w gmachu dawnego Zarządu Puszczy, który znajduje się na terenie pięknego 11-hektarowego Parku, położonego w Białowieży (Stoczek).

Podział administracyjny

Administracyjnie sama Puszcza podzielona jest obecnie na 18 Nadleśnictw, przyczem ilość ta nie jest ostateczną, gdyż w miarę intensyfikacji gospodarki, zajdzie potrzeba powołania do życia dalszych tego rodzaju jednostek i in-

stancji. Na terenie drugiego pięknego 50-hektarowego Parku znajduje się Pałac, stanowiący obiekt w dużej mierze reprezentacyjny.

Muzeum przyrodnicze

W jego murach (czyli zachodnia Pałacu) mieści się także stworzone za czasów odrodzonej Polski godne zwidzenia Muzeum Przyrodnicze puszczańskie, posiadające dużo cennych zbiorów, oraz Szkoła dla Leśniczych, pod kierownictwem nadleśniczego inż. Karpińskiego. Przez park przepływa rzeka Narewka, tworząc przed pałacem piękne 2 stawy.

Widoki na przyszłość

Białowieża (Stoczek, Podolany i Zastawa) odbudowała się po zniszczeniach wojennych i rozbuduje się w dalszym ciągu bardzo pomyślnie, co także dobitnie świadczy o wzrastającym dobrobycie ludności, mającym swe źródło w stabilizacji stosunków, oraz zaprowadzeniu pierwszorzędnej i racjonalnej gospodarki w Puszczy.

Przemysł leśny

Tartaki (w Stoczku, w Gradkach i Hajnówce), bogato rozbudowane przez Rząd Polski sieć kolejek leśnych, zakłady chemiczne, przerobki drewna (w Hajnówce), terpentyniarnie (Białowieża i Hajnówka) oraz praca w lesie zatrudniają duży procent ludności, dając jej możliwość stałego zarobkowania i polepszania swego bytu.

Zyczyć należy Puszczy Białowieskiej nadal świetnego jej rozwoju i jasnej przyszłości.

Inż. J. J. Karpiński,

Z DNIA I NOCY...

Nowe łuny pożarów

Ploną lasy, budynki, inwentarz rolnika

Przy ogólnym kryzysie gospodarczym wśród rolników neką w dodatku ludność wiejską niestająca pląga pożarów. Niema dnia, by z terenu województwa nie doszła smutna wieść „G o r e i”

Przyczyna pożarów przeważnie podpalenie lub „nieustalona” (czytaj zwykłe: podpalenie). Co najwięcej w tej plądze zatruwające, to że brak pieniędzy, stwarzając depresję ogólną wśród właścicieli budynków, powoduje właśnie te złośliwe podpalenia. W nierozważnym rozumowaniu, aby otrzymać odszkodowanie asekuracyjne, aby choć na czas jakiś zbyć z głowy kłopoty pieniężne, palą swe budynki z myślą „jutro jakoś to będzie”. W ten sposób bezmyślnie pomniejszają majątek narodowy, i miast dorobku ceckującego tak pracowitego, trzeźwo patrzącego w przyszłość rolnika, rosą zgłiszczą i niedostatek.

W Brzozówce, w powiecie augustowski, spalił się dom mieszkalny, stodoła i obora własności Stefana Fleszczyka. Straty wyniosły 10 tysięcy złotych. Pożar powstał z podpalenia, którego dokonała córka Fleszczyka, Marianna.

— W lesie majątku Szyndziel, w powiecie sokólskim, spaliło się około 15 ha drzewostanu Jana Tarnasiewicza. Straty wyniosły około 12 tysięcy złotych. I tu są również grube poszki, że pożar powstał z podpalenia.

— W majątku Potrubowszczyzna, w powiecie sokólskim, spłonęła stodoła p. Ejnerowicza. Straty wyniosły 20 tysięcy złotych. Ogień powstał z nieustalonych dotychczas przyczyn.

— W nocy 12 czerwca w zagrodzie Mikołaja Budlewskiego w Łdkach-Srednich, w powiecie wysoko-mazowieckim, powstał z nieustalonych dotychczas przyczyn pożar. Wskutek wiatru ogień przetrzącił się na sąsiednie zabudowania Franciszka i Stefana Łdkowskich, oraz na odlegle o blisko kilometr zabudowania Władysława Zdrodowskiego w drugiej wsi, Łdki-Wyżne. Razem spaliło się 26 zabudowań, część narzędzi rolniczych oraz inwentarza żywego.

Straty wyniosły około 64 tysięcy złotych.

W dniu wczorajszym, w Skiełwie, w powiecie augustowski, powstał z nieustalonych dotychczas przyczyn pożar, który zniszczył doszczętnie 4 gospodarstwa wiejskie wraz z żywym i martwym inwentarzem. Straty sięgają 50 tys. zł.

Tajemnicze zaginięcie

20-letnia Sabina Lewkowiczówna (ulica Antoniukowska 36) w dniu 27 maja przyjęła obowiązek służący w domu przy ulicy Polnej 14. Na drugi dzień po objęciu służby wyszła i dotychczas zaginęła wszedł ślad po niej. Jest podejrzanie, że padła ofiarą handlarzy żywym towarem. Wzrostu wysokiego, przystojna blondyna, oczy niebieskie, ubrana w czerwona sukienkę, czarne pantofle. Dokumenty osobiste i resztę ubrania Lewkowiczówna pozostawiła w mieszkaniu chlebowadów, Odszukanie zaginionej udrudnia to, że chlebowadownicy zawiadomili ojca Lewkowiczówny dopiero w tydzień po jej zaginięciu.

Ujęcie zabójców i rabusiów.

Zabójcy Andrzeja Żmijewskiego w powiecie kolneńskim, Korzeniecki Stanisław i Kruszczyński Witold, objął z Jednacczawa, pow. łomżyńskiego, zostali ujęci przez policję w Kolnie. Trzeci zabójca Chranowski ukrążył się.

— Sprawa zastrzelenia Aleksandra Władysława, Piwowarski Stanisław, ślusarz z Broku został ujęty przez policję w Ostrowi-Mazowieckiej. Piwowarski prócz tego popełnił stereg kradzieży i rozbojów w powiecie Ostrowi-Mazowieckim.

Zgubiono tytuł wykenawczy Nr. Ac. 1046 29 Sądu Powiatowego w Sokołce, zatwierdzony przy apelacji przez Sąd Okręg w Białymstoku, przeciwko Feliksowi Micanowi z powództwa Stefana Micana. 474

Judeł Waszczyński, syn Gierza i Feigi, ur. w Wysokiem Litewskim w roku 1894, zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Brześć nB. 470-3

POPIERAJĄCIE P.C.K.

Radjo-program

Warszawa 1411, 7 m

Niedziela 15-VI
10.15. Nabeżefiństwo z Bazyliki wil.
11.50—12.05. Sygnał czasu.
12.15. Transm. z Filh. Warsz.
14.00—14.20. Pogadanka.
14.20. Muzyka.
14.30—14.50. Odczyt.
14.50. Muzyka.
15.00—15.20. „O książce religijnej”
15.20. Muzyka.
16.00—16.20. Odczyt.
16.20—16.30. Płyty gramofonowe.
16.30—16.45. „W 117-a rocznicę utworzenia Królestwa Polskiego”
16.45—17.30. Muzyka z płyt gramof.
17.30. Koncert Reprezent. Ork. P. P.
18.45. Rozmawiać. Kom. Tow. Zachęty do had. koni w Polacie.
19.15—19.30. Wiadomości kraj. i zagr.
19.30—19.45. Płyty gramofonowe.
19.50—19.45. W 400 a rocznicę Jana Kachanowskiego.
20.45. Koncert symf. z Doliny Szwaje.
22.00—01.15. Transm. z teatru.

Dr. J. WALEWSKI

Cheroby weneryczne, skórne i moczopłowe
Przyjmuje rano i od 4—8 w.
Kobiety 4—3 pp.
W niedziele i święta od 4—6 pp.
ul. Sienkiewicza 4 m. 3. Telefon 99-4.

DOKTOR M. KANEL

Cheroby weneryczne, skórne i moczopłowe
Przyjm. od 9—1 i od 5—8.
(Kob. od 4—5).
Białystok, Sienkiewicza 37.
telef. 5-95

Dr. A. KENIG

475 urolog
Cheroby nerek, pęcherza i moczopłowe
Białystok, Kilińskiego 15, tel. 9-10.
Godziny przyjść: 11—2; 4—7.

HERMAN CAN

BIAŁYSTOK
ul. Kilińskiego Nr. 5.

ZAKŁAD REPERACJI MASZYN DO PISANIA, ARYTMOMETRÓW, NUMERATORÓW, PRZYBORÓW FIZYCZNYCH I NARZĘDZI GEOMETRYCZNYCH.

„MODERN“

Monumentalny film śpiewno-dźwiękowy, czarujące-słodka

COLEEN MOORE

w wspaniałym śpiewnym filmie p. t.

ROMANS

WSPÓŁCZESNEJ

PANNY

NAD PROGRAM

Arja z opery „RIGOLETTO” wykonują artyści Opery New Jorkskie

Dziś

Początek: 6.30, 8.30 i 10.30

CENY OD ZŁ. 1.25

Na scenie

Występy Artystów

artystka teatrów „Perskie Oko” i „Nowości”

Larissa Aleksia

duet charakterystyczny, śpiewno-taneczny

Duo Janaszek

humorysta piosenkarz

Stefan Żwirski

w zupełnie nowym programie

Kino „Polonia“

Dziś

„Klejnoty

Królewskie”

W roli głównej

Harry Peel

Niebywale zajmująca treść.

HARRY PEEL

w dwóch rolach

Najsensacyjniejszy film świata.

Redaktor przyjmuje od godz. 14-18; telefon 76 10-06 dodatki. Administracja czynna od godziny 9-15 i od 17-19. Telefony Redakcji: dzienny—10-06. nocny — 4-04. Reklamiów redakcja nie zwraca.

CENA PRENUMERATY: miesięczni i z odnośnikiem do domów, lub przesyłka pocztową — 4 zł.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrów wysokości przed tekstem, —70 gr.; w tekście—80 gr.; za tekstem—25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty—1 zł.

za wiersz redakcyjny; drobne — 20 gr. za rowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne—50 proc. drożej; za zastrzeżeniem miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy 50 proc. niższe. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Układ ogłoszeń przed tekstem 5° lamowy, za tekstem 10° lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.